



Поводом 100 година од почетка Првог светског рата
и 70. годишњице ослобођења Београда
у Другом светском рату

ВОЈНА ПАРАДА КОРАК ПОБЕДНИКА



Министарство одбране Републике Србије
и Војска Србије





Садржај

- Два велика јубилеја
- Ослобођење Београда у Другом светском рату
 - Београдска операција
 - Биографије: Пеко Дапчевић и Владимир Жданов
- Србија у Великом рату
- Сценарио војне параде
- Преглед учесника параде
- Команда војне параде „Београд 2014”
- Шема дефилеа параде
- Пешадијски ешелон
- Моторизовани ешелон
- Ваздухопловни ешелон
- Ешелон пловних објеката Речне флотиле
- Претходне војне параде

4

5

5

9

13

17

18

20

22

23

24

25

26

27

Два велика јубилеја



4

Република Србија и Град Београд ове године обележавају два велика јубилеја – 70 година од ослобођења Београда у Другом светском рату и 100 година од почетка Првог светског рата.

Србија је и у Првом и у Другом светском рату била на страни напредних и слободарских идеја и вредности, на страни правде и слободе, изашавши из оба рата као земља победница, уз велике људске и материјалне губитке.

Ми се данас с поносом сећамо наше храбре и херојске прошлости и чувамо спомен на бесмртна дела наших предака који су се борили у оба светска рата.

Осим низа културно-уметничких, комеморативних, научних и других пригодних догађаја којим наша држава обележава ове значајне годишњице, Министарство одбране и Војска Србије организују војну параду „Београд 2014“, под слоганом „Корак победника“.



Ослобођење Београда у Другом светском рату

Београдска операција

Београдска операција представља једну од највећих и најзначајнијих битака на Балкану у Другом светском рату. Вођена је од 11. до 22. октобра 1944. године и у њој је погинуло 20.000 људи.

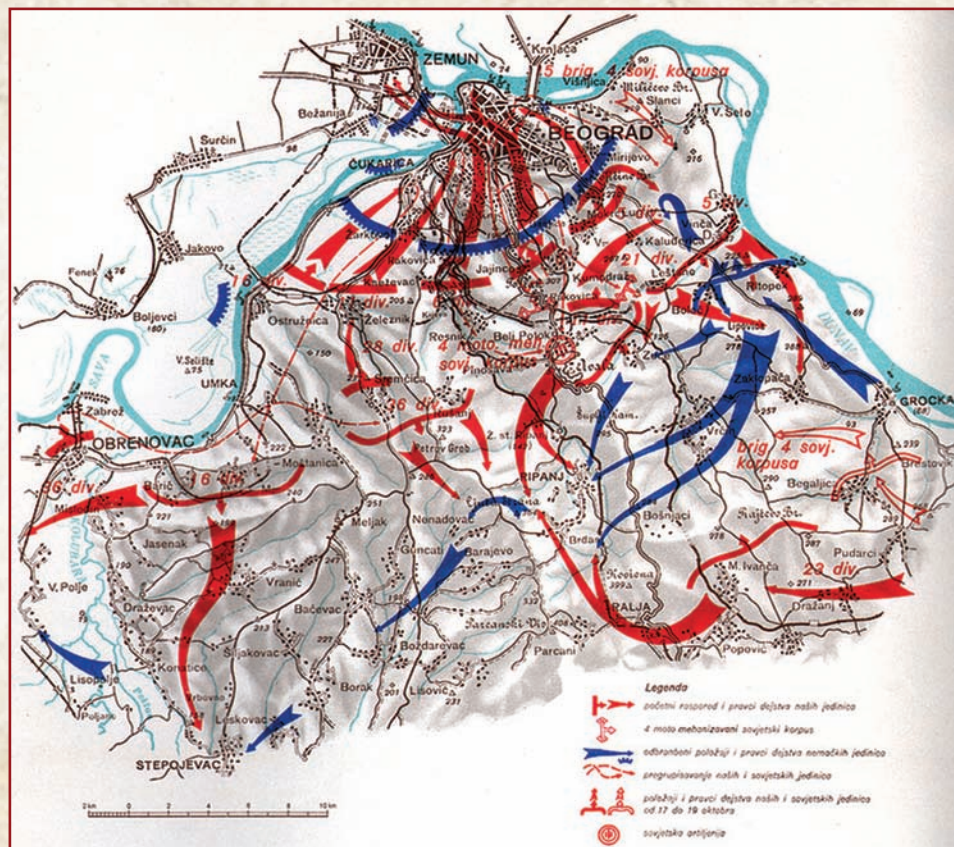
Немачке окупационе снаге имале су 15.000 погинулих припадника, а близу 9.000 је заробљено. Прва армијска група НОВЈ имала је око 3.000 погинулих и 4.000 рањених, а Четврти корпус Црвене армије изгубио је 960 војника и официра.

У време када је Црвена армија поразила Румунију и Бугарску и избила на југословенску границу, 6. септембра 1944, осам партизанских дивизија напредовало је из Санџака, преко западне и централне Србије, ка северу и Београду. Припадници НОВЈ и Црвене армије из састава Трећег украјинског фронта срили су се 11. октобра ујутру на левој обали Мораве и заједно кренули у битку за Београд, која је вођена у три етапе.

У борбама су учествовали Прва армијска група НОВЈ, којом је командовао генерал Пеко Дапчевић и 12. ударни корпус са генералом Данилом Лекићем на челу, док су снаге Црвене армије биле под комадом генерала Владимира Ивановича Жданова.

Око 80.000 припадника наше и совјетске армије 11 дана водило је тешке борбе са око 55.000 припадника немачке армијске групе „Шумадија“, којом је командовао генерал Ханс Фелбер.

У борбама вођеним до 14. октобра јединице НОВЈ савладале су отпор Немаца на прилазима Београду и избиле на периферију града. Освојиле су добро утврђени Обреновац и продужиле ка Београду, до Жаркова и Чукарице. С друге стране, југословенске снаге и Руси заједнички су ослободили Тополу и Младеновац, да би у ноћи између 13. и 14. октобра заузели Авалу, последње немачко спољно упориште.



Офанзива за ослобађање самог града, који је изнутра био миниран, започела је 14. октобра и до краја су вођене тешке уличне борбе.

Немачке снаге настојале су грчевито да се одрже, пошто је немачка команда одлучила да Србију и Београд брани по сваку цену ради извлачења око 300.000 војника Армије „Е” из Грчке.

Првог дана и током ноћи у жестоким борбама заузети су Бањички вис, Дедиње и Топчидер, а ослободиоци су стигли до самог центра. Истовремено, 15. октобра спречен је покушај продора немачких појачања из Пожаревца у Београд.

Следеће вечери стигли су до зграде Народног позоришта и угла улица Краља Милана и Кнеза Милоша, 17. октобра заузета је Игуманова палата, а сутрадан и Народно позориште.

Последња етапа ослобађања града почела је 18. октобра, када је уништено неколико хиљада немачких војника на подручју Авале и код Врчина. У самом граду посебно крваве борбе вођене су 19. октобра код Железничког музеја и хотела „Москва”. Тог дана ослобођене су и зграде Управе града, Министарство саобраћаја и Железничка станица, а преостале немачке јединице сабијене су на Калемегдан и уско подручје око Савског моста.

У ноћи 19/20. октобра заузета је зграда „Албанија”, у то време највиша у Београду. Борац Младен Петровић је, ризикујући живот, на згради истакао тробојку с црвеном петокраком.



Београдском операцијом окончана је 1.287 дана дуга немачка окупација, створена велика ослобођена територија и онемогућено повлачење групе „Е” немачке армије из Грчке најкраћим правцем, што је било од великог значаја за даље борбе у Југославији, али и за јужно крило Црвене армије у даљим операцијама за слом Вермахта.

На Гробљу ослободилаца Београда почива 961 борац Црвене армије и 2.994 припадника НОВЈ, а већина је (2.092) у заједничкој гробници.

Руски генерали Жданов и Бирјузов, који су учествовали у ослобађању Београда, нису погинули у борби, али су, нажалост, у Београду оставили живот. Погинули су 20. октобра 1964. године, када је по кишном и магловитом времену њихов авион ударио у Авалу приликом доласка на прославу годишњице ослобођења престонице.

Биографије

Генерал-пуковник Пеко Дапчевић

Рођен је 25. јуна 1913. године у селу Љуботиње код Цетиња, а умро 1999. године у Београду.

Члан КПЈ постао је 1933, а од 1936. до 1937. године био је члан Среског и Окружног комитета КПЈ за Цетиње. На Правном факултету у Београду био је истакнути револуционар.

У Шпанском грађанском рату (1937–1939) обављао је дужности од борца до команданта батаљона у интернационалним и републиканским јединицама и напредовао до чина капетана.

У НОР-у је од 1941. године. Био је командант Ловћенског народноослободилачког партизанског одреда, Главног штаба народноослободилачких партизанских одреда Црне Горе и Боке, Четврте про-



летерске црногорске бригаде, Друге пролетерске дивизије, Другог ударног корпуса, Прве армијске групе и Прве југословенске армије. Био је члан Врховног штаба НОВ и ПОЈ и већник АВНОЈ-а.

После рата командовао је Четвртом армијом, а затим је у СССР-у похађао Вишу војну академију „К. Ј. Ворошилов“ (1946–1948). До 8. маја 1949. био је главни инспектор Југословенске армије.

Од 1953. до 1955. године био је начелник Генералштаба ЈНА.

У чин генерал-мајора унапређен је 1. марта 1943, генерал-лајтнанта 1. новембра 1943, а генерал-пуковника 1947. године. У резерву је преведен 29. априла 1955, од када је обављао високе дужности: био је члан Савезног извршног већа, савезни секретар за саобраћај и везе, амбасадор СФРЈ у Грчкој, потпредседник Савезне скупштине, члан Савета Федерације и др.

Одликован је Орденом народног хероја, Орденом ратне заставе, Орденом партизанске звезде са златним венцем, Орденом Кутузова првог реда, Орденом Суворова првог реда и многим другим.

Поводом обележавања 70. годишњице ослобођења Београда, одлуком Градске скупштине Београда део Кумодрашке улице у општини Вождовац од 18. септембра 2014. носи име Булевар Пека Дапчевића.

Генерал-пуковник Владимир Жданов

Рођен је 29. априла 1902. године у Кијеву, у Украјини. У Црвену армију ступио је као доброволац, учествовао у завршним биткама грађанског рата. Завршивши пешадијску школу, стекао је велико искуство у командовању. У Комунистичку партију Совјетског Савеза примљен је 1941. године.

У време Великог отаџбинског рата Совјетског Савеза против нацистичке Немачке и њених савезника, био је начелник штаба, а затим командант 4. гардијског механизованог корпуса. Организаторске способности показао је у Стаљинградској бици, у борбама на југу Украјине, у Јашко-кишњевској операцији, која је совјетским трупима отворила пут на Балкан. Генерал Жданов учествовао је у ослобођењу Бугарске и Мађарске од Немаца.

У време Београдске операције, октобра 1944. године, тенкисти 4. гардијског механизованог корпу-



са, којим је командовао Жданов, борили су се заједно са борцима Народноослободилачке војске Југославије.

Одликован је с два ордена Лењина, три ордена Црвене заставе, Орденом Суворова првог реда, два ордена Суворова другог реда, Орденом Црвене звезде и многим медаљама Совјетског Савеза. За Хероја Совјетског Савеза проглашен је 13. септембра 1944. године.

За заслуге у борби против заједничког непријатеља и допринос ослобођењу Београда и других подручја Југославије, гардијски генерал-лајтант тенковских јединица Црвене армије Владимир Иванович Жданов одликован је 20. октобра 1944. Орденом народног хероја Југославије.

У послератним годинама Жданов је завршио, с одличним успехом, Војну академију Генералштаба и заузимао одговорне командне положаје у Црвеној армији.

Пошавши, као члан совјетске војне делегације, на прославу двадесетогодишњице ослобођења Београда, 19. октобра 1964. године, генерал-пуковник Владимир Иванович Жданов изгубио је живот у авионској несрећи на Авали.

На месту погибије војној делегацији је подигнут споменик.



Србија у Великом рату

Аустроугарском објавом рата Србији, 28. јула 1914. године, започео је Први светски рат, до тада највећи оружани сукоб у историји, у коме је учествовало више од 30 држава, са око 1,5 милијарди становника, што је тада чинило 3/4 становништва света. Србија је са својих око 4.500.000 становника, територијално и по економској моћи, била један од најмањих учесника у рату. И поред тога, на почетку рата мобилисала је око 400.000 људи, да би до његовог завршетка кроз неки облик војне обавезе био обухваћен огроман број српских грађана.

Србија је у рат ушла решена да брани право на сопствено постојање и демократске тековине свог друштвеног уређења. У рату је стајала иза напредних идеја тога времена, које су после





рата Друштву народа послужиле као прва степеница ka изградњи праведнијих односа међу народима и државама света.

Са отпочињањем ратних дејстава српско ратиште је, ако имамо у виду француско-немачки колосални судар на Вердену и број војника ангажован на Источном фронту, било од споредног значаја. Међутим, српска победа на Церу 1914. године била је и прва савезничка по-

беда у рату. Кредибилитет Србије у међународним односима нарочито су повећали рововски рат на Дрини и победа у Колубарској бици, а славом овенчане српске војсковође у биткама на Церу и Колубари добили су војводска звања.

Након офанзиве удружених армија Немачке и Аустроугарске на Србију крајем 1915. и напада Бугарске без објаве рата, српска државна територија је окупирана, а војска и влада, уз масовна страдања, повлачиле су се преко Албаније на Крф.

На територији Грчке српска војска се опоравила и реорганизовала, а потом је упућена на Солунски фронт. После тешких борби, које су почеле 1916. године Горничевском битком и Битком на Кајмакчалану, српска војска одиграла је одлучујућу улогу у пробоју Солунског фронта, у септембру 1918. године.

Први светски рат у униформу је обукао више од 70 милиона људи широм наше планете, однео милионе људских живота, исписао неке од најславнијих и најкрвавијих страница историје човечанства и означио крај једне епохе. У рату су нестала моћна царства: Аустроугарска, Османско царство и царска Русија, а Немачка је била поражена. Као велике силе победнице из рата су изашле Француска и Велика Британија, које су мировним уговорима у Версају постале гарант новог међународног поретка. Статус велике



силе победнице припада и Сједињеним Америчким Државама, које су касније ушле у рат (1917) и сачувале своје ресурсе јер се рат није водио на њиховој територији.

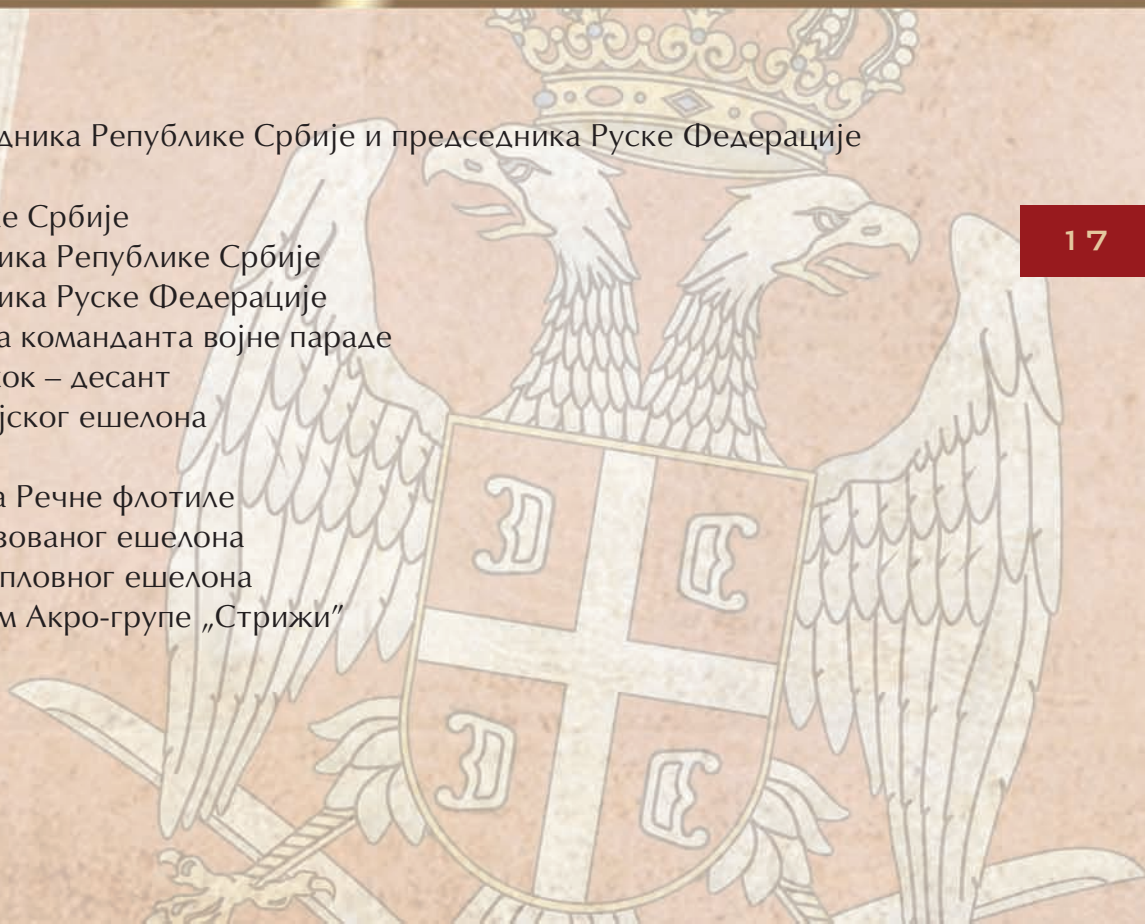
Србија је одиграла кључну улогу у ослобађању јужнословенских народа који су до Првог светског рата били под Аустроугарском. Своју државност несебично је подарила новој држави – Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца (касније Краљевини Југославији). Цена учешћа у рату била је за Србију изузетно висока. Српска војска је изгубила око 371.000 официра, подофицира и војника, укључујући и око 114.000 тешких рањеника и трајно онеспособљених лица. Земља је 1915. године била изложена и епидемији тифуса, која је однела око 196.000 жртава. Део цивилног становништва пострадао је од репресалија окупатора, тако да је у Србији до краја рата 58.000 деце остало без оба родитеља.

Томе треба додати и цивилне жртве међу аустроугарским становништвом српске националности, које је страдало у погромима и интернацијама, као и оне Србе који су као аустроугарски војници пали на фронтима и убројани у жртве Хабзбуршке монархије. Процене о укупном броју српских жртава у Великом рату крећу се од око 800.000 до 1.250.000 погинулих и умрлих, што је у односу на бројност популације највећи проценат страдалих.



Сценарио војне параде

- Долазак председника Републике Србије и председника Руске Федерације
- Почасна паљба
- Химна Републике Србије
- Говор председника Републике Србије
- Говор председника Руске Федерације
- Предаја рапорта команданта војне параде
- Падобрански скок – десант
- Дефиле пешадијског ешелона
- Егзерцир Гарде
- Дефиле бродова Речне флотиле
- Дефиле моторизованог ешелона
- Дефиле ваздухопловног ешелона
- Летачки програм Акро-групе „Стрижи“



Преглед учесника параде

18

Командант војне параде

Команда војне параде

Команданти састава оперативног и тактичког нивоа

Заставни вод

Пешадијски ешелон

- Подешелон ратних застава
- Подешелон бригада Копнене војске
- Подешелон Команде за обуку
- Подешелон Ваздухопловства и ПВО
- Подешелон Речне флотиле
- Подешелон јединица војне полиције
- Подешелон Специјалне бригаде
- Подешелон декларисаних јединица
- Подешелон Војне академије и
- Подешелон Гарде

Моторизовани ешелон

- Подешелон специјалних снага
- Подешелон Бригаде везе
- Подешелон јединица артиљеријско-ракетних јединица за ПВД
- Подешелон ракетних јединица за ПВД
- Подешелон СВАР 128 mm „огањ“
- Подешелон топ-хаубица 152 mm „нора“
- Подешелон моторних возила високе проходности „Хамви“
- Подешелон возила полицијских борбених
- Подешелон противоклопног артиљеријског оруђа ПОЛО М-83
- Подешелон инжињеријских јединица
- Подешелон средстава Војнотехничког института и ЈП „Југоимпорт – СДПР“
- Подешелон борбених возила пешадије БВП-М80А
- Подешелон тенкова М-84

Ваздухопловни ешелон

- Први налет: група хеликоптера за падобрански десант
- Други налет: група авиона „миг-29“
- Трећи налет: група авиона „миг-21“
- Четврти налет: група авиона „орао“
- Пети налет: група авиона „Г-4“
- Шести налет: група авиона „Ан-26“
- Седми налет: група авиона „ласта“
- Осми налет: групе хеликоптера (транспортни, борбени и опште намене)
- Девети налет: група авиона борбене авијације
- Налет Акро-групе „Стрижи“

Ешелон пловних објеката Речне флотиле

- Речни патролни чамац (РПЧ-111)
- Брод посебне намене „Козара“ (БПН-30)

- Речна станица за размагнетисање бродова „Шабац“ (РСРБ-36)
- Група речних миноловаца (РМЛ-341, РМЛ-332, РМЛ-336 и РМЛ-335)
- Група десантних јуришних чамаца (ДЈЧ-411, ДЈЧ-412 и ДЈЧ-413),
- Група речних патролних чамаца (РПЧ-22, РПЧ-213, РПЧ-214 и РПЧ-216)

Падобрански десант (30 падобранаца)
Почасна чета Гарде за дочек председника Републике Србије
Репрезентативни оркестар Гарде и војни оркестар КоВ
Почасна артиљеријска јединица Гарде за почасну артиљеријску паљбу (6 оруђа)

Команда војне параде „Београд 2014“

20

Командант параде генерал Љубиша Диковић,
начелник Генералштаба Војске Србије

Заменик команданта параде генерал-мајор
Војин Ч. Јондић, начелник Управе
за оперативне послове (Ј-3) Генералштаба
Војске Србије

Помоћник команданта за пешадијски ешелон
генерал-мајор Милосав Симовић, заменик
команданта Копнене војске

**Помоћник команданта за припрему
и уређење простора реализације параде**
генерал-мајор Млађен Нишевић, заменик
команданта Команде за обуку

**Помоћник команданта параде
за моторизовани ешелон Копнене војске**
бригадни генерал Желимир Глишовић,
командант Треће бригаде Копнене војске

**Помоћник команданта
за ваздухопловни ешелон**
бригадни генерал Предраг Бандић,
командант 204. ваздухопловне бригаде

**Помоћник команданта за моторизовани
ешелон Ваздухопловства и ПВО**
бригадни генерал Душко Жарковић,
командант 250. ракетне бригаде за ПВД

**Помоћник команданта
за ешелон пловних објеката Речне флотиле**
пуковник Андрија Андрић,
командант Речне флотиле

**Помоћник команданта
за логистичку подршку**
бригадни генерал Жељко Нинковић,
начелник Управе за логистику (Ј-4)
Генералштаба Војске Србије

Помоћник команданта за телекомуникацијоно-информатичко обезбеђење бригадни генерал Предраг Симовић, начелник Управе за телекомуникације и информатику (Ј-6) Генералштаба Војске Србије

Помоћник команданта бригадни генерал Славољуб Дабић, заступник директора Војнообавештајне агенције

Помоћник команданта бригадни генерал Петар Цветковић, заступник директора Војнобезбедносне агенције

Помоћник команданта за односе са јавношћу пуковник Петар Бошковић, начелник Управе за односе са јавношћу Министарства одбране

Помоћник команданта за протокол пуковник Горан Петровић, шеф Протокола Министарства одбране

Помоћник команданта за оперативне и опште послове пуковник Сретен Егерић, начелник Одељења за оперативне

и функционалне способности Војске и контроле, Управа за оперативне послове (Ј-3) Генералштаба Војске Србије

Помоћник команданта парадe за цивилно-војну сарадњу пуковник Звонимир Пешић, начелник Одељења за цивилно-војну сарадњу (Ј-9) Генералштаба Војске Србије

Помоћник команданта за војнополицијске послове пуковник Милко Цепера, начелник Одељења за функционалне способности и безбедносну заштиту, Управа војне полиције

Помоћник команданта парадe за морал потпуковник Срећко Кузмановић, начелник Одсека за морал, Управа за људске ресурсе (Ј-1) Генералштаба Војске Србије

Помоћник команданта за финансијске послове потпуковник Степан Вуковић, начелник одсека у Одељењу за финансије (Ј-8) Генералштаба Војске Србије

Шема дефилеа параде



01. Командант војне параде
02. Команда војне параде, команданти оперативних и тактичког нивоа
03. Заставни вод
04. Подшефелон ратних застава (бригаде KoB и ВиПВО BC, реплице застава из НОБ и реплице пуковских застава)
05. Подшефелон припадника бригаде KoB
06. Подшефелон припадника Команде за обуку
07. Подшефелон припадника ВиПВО
08. Подшефелон припадника речне флотиле
09. Подшефелон припадника Војне полиције
10. Подшефелон припадника специјалне бригаде
11. Подшефелон припадника декларисаних јединица BC
12. Подшефелон припадника Војне академије
13. Подшефелон припадника Гарде
14. Егзерцир Гарде
15. Репрезентативни оркестар Гарде и војни оркестар KoB
16. Моторизовани подшефелон припадника специјалне бригаде
17. Моторизовани подшефелон припадника бригаде војне (застава ТИП)
18. Моторизовани подшефелон АРЈ за ПВД (Пат „БСО-ОРС“ до ПЛТ)
19. Моторизовани подшефелон РЈ за ПВД (застави „КУБ“ и „НЕВА“)
20. Моторизовани подшефелон артиљеријских ракетних средстава за подршку (ВЛР „ГОЉАН“)
21. Моторизовани подшефелон артиљеријских вучних средстава за подршку (ХТ „НОРА“)
22. Подшефелон моторних возила високе проhodности (околно возило „ХАМЕР“)
23. Подшефелон околних борбених возила Војне полиције (ВПБ М86А)
24. Подшефелон околних борбених возила (ПОЛО М83)
25. Средства у резерви
26. Подшефелон околних возила иномаринских јединица
27. Подшефелон околних возила Војне полиције пешадије (БВП М80А)
28. Подшефелон тенкова М84

29. Авиони ловци пресретака (МиГ 29)
30. Авиони ловци пресретака (МиГ 21)
31. Авиони ловци бомбардера (ОРАО Ј-22)
32. Школско-борбени авиони (СУПЕР ГАЛЕБ Г-4)
33. Транспортни авиони АН 26
34. Школско тренажни авиони ЛАСТА
35. Транспортни хеликоптери (ХТ-40/48) у пратњи хеликоптера опште намене (Хо-42/45)
36. Наоружани хеликоптери (Хн-42/45 ГАМА) и хеликоптери опште намене (Хо-42/45)
37. Падобрански десант (на погодној локацији уз учешће транспортног авиона АН 26 и 30 падобранца)
38. Почасна палуба
39. Бина за посматраче - високе зграде



дефилеа припадника Војске Србије
у току војне параде "БЕОГРАД 2014"

УЧЕСНИЦИ

3500 - офіцера, подофіцера и професіоналних воїника

330 – средстава ратне технике
(моторна возила, борбена возила и оруђа)

40 - **ваздухоплова**
(зависни и хеликоптери)

14 - плових средстава

Пешадијски ешелон



КОМАНДАНТ ВОЈНЕ ПАРАДЕ



КОМАНДА ВОЈНЕ ПАРАДЕ



КОМАНДАНТИ САСТАВА
ОПЕРАТИВНОГ И ТАКТИЧКОГ НИВОА
ЗАСТАВНИ ВОД



ПОДЕШЕЛОН РАТНИХ ЗАСТАВА



ПОДЕШЕЛОН БРИГАДЕ
КОПЕНЕ ВОЈСКЕ



ПОДЕШЕЛОН КОМАНДЕ ЗА ОБУКУ



ПОДЕШЕЛОН ВАЗДУХОПЛОВСТВА
И ПРОТИВВАЗДУХОПЛОВНЕ ОДБРАНЕ



ПОДЕШЕЛОН РЕЧНЕ ФЛОТИЛЕ



ПОДЕШЕЛОН ВОЈНЕ ПОЛИЦИЈЕ



ПОДЕШЕЛОН СПЕЦИЈАЛНЕ БРИГАДЕ



ПОДЕШЕЛОН
„ДЕКЛАРИСАНИХ ЈЕДИНИЦА”



ПОДЕШЕЛОН ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ



ПОДЕШЕЛОН ГАРДЕ

Моторизовани ешелон

24



Подешелон специјалних снага
(10 м/в „дефендер“,
10 м/в „пукх“,
10 м/в „пинцгауер“,
БЛ „врабац“)

Подешелон бригаде везе
(21 возило са
средствима
за телекому-
никациону
и информатичку
подршку)

**Подешелон јединица
АРЈ за ПВД**
(18 топова 40 mm
Λ-70 „бофорс“)

**Подешелон
РЈ за ПВД**
(8 АППР РС „куб“,
8 носача ракета
РС „нева“)

**Подешелон
јединица
артиљерије**
(18 СВАР 128 mm
„огањ“)

**Подешелон
јединица
артиљерије**
(18 топ-хаубица
152 mm
М84 „нора“)

**Подешелон
м/в „хамви“**
(16 м/в опште
намене
високе мобилности
„НММWV“)

**Подешелон
возила
полициских
борбених**
(20 ВПБ М-86)

**Подешелон
ПОЛО М-83**
(12 противоклопних
лансирних оруђа
ПОЛО М-83)

**Подешелон
инжињеријских
јединица**
(2 копача-
утоваривача,
2 дозера, 2 УЛТ-а,
2 пловна чланка,
2 реморкера,
4 амфибијска
транспортера,
2 тенка носача моста)

**Подешелон средстава
ВТИ и „Југоимпорт
– СДПР“**
(ВТИ: хаубица „сора“,
ЛРСВМ „морава“,
„МИП-11“,
ФАП 2228 БС/АВ,
аутомобил „Застава
Камиони“, БЛ „негаз“,
САПР: хаубица „нора“
Б52, БОВ М11,
„лазар 2“, хаубица
„соко“)

**Подешелон
борбених
возила пешадије**
(30 БВП М-80А)

**Подешелон
тенкова М-84**
(30 тенкова М-84)

Ваздухопловни ешелон

ШЕМА

РАСПОРЕДА ВАЗДУХОПЛОВА У ВАЗДУХОПЛОВНОМ ЕШЕЛОНУ

(ПРВИ ДЕО ВАЗДУХОПЛОВА)



(ДРУГИ ДЕО ВАЗДУХОПЛОВА)



ЦЕНТРАЛНА БИНА

Ешелон пловних објеката Речне флотиле

26



ТБ-1	РТЧ-111
ТБ-2	БГН-30 „КОЗАРКА“
ТБ-3	РСРБ-36 „ЦАБАЦ“
ТБ-4	ГРУПА РМА 341, 332, 336, 335
ТБ-5	ГРУПА АЧ 411, 412, 413
ТБ-6	ГРУПА РЧ 214, 213, 216, 22

Претходне војне параде

У српској војсци крајем 19. и почетком 20. века војне параде одржавале су се на Бањичком вису после маневара, као и у Топчидеру поводом великих празника.

По величини и значају посебно се издваја војна парада одржана 1904. године у Београду, поводом крунисања краља Петра I Карађорђевића.

Војне параде Југословенске народне армије одржаване су највише у периоду



27

У спомена на крунисање Њ. В. Краља Петра I

Proinovace kralja Petra. Sadržav 2 Beogradu

од 1945. до 1960. године и то најчешће 1. маја, за Дан рада или 9. маја, за Дан победе над фашизмом.

Осим ових централних парада, најчешће у Београду, параде су одржаване и у главним градовима осталих република, као и у другим местима, за годишњицу ослобођења места или после завршетка маневара.

Из економских разлога, 1965. године одређено је да се параде одржавају сваке пете године поводом 9. маја – Дана победе.

Од 1965. до 1985. године одржане су свега четири параде:

- 1970. године у Београду, поводом 25. годишњице победе над фашизмом;
- 1971. године у Карловцу, поводом завршетка маневра „Слобода 71”;





- 1972. године свечани дефиле Југословенске ратне морнарице, поводом завршетка здружене тактичке вежбе „Подгора 72”;
 - 1975. године у Београду, поводом 30. годишњице победе над фашизмом и
 - 1985. године у Београду, поводом 40. годишњице победе над фашизмом.
- На војној паради одржаној у Београду 9. маја 1985. године, поводом Дана по-



беде, продефиловали су тенкови М-84, самоходни противавионски топови од 20 и 30 mm, „гвоздике“, нова средства инжењерије и везе, артиљеријска оруђа од 122 и 152 mm, самоходни ракетни бацач „огањ“, самоходни ракетни систем обала–море, самоходни ракетни систем ПВО „куб“, разна неборбена возила... У ваздуху су били домаћи ловци-бомбардери „орао“, школско-борбени авиони „супергалеб“, ловци „МиГ-21“, хеликоптери „газела“, транспортни хеликоптери „Ми-8“...



